

NATURVÄRDE SINVENTERING OCH TRÄDINVENTERING I KONRADSBERG

STOCKHOLMS STAD, STOCKHOLMS LÄN

2020-11-06

wsp

NATURVÄRDE SINVENTERING OCH TRÄDINVENTERING I KONRADSBERG

STOCKHOLMS STAD, STOCKHOLMS LÄN

KUND

Skolfastigheter i Stockholm Aktiebolag (SISAB)

KONSULT

WSP Environmental Sverige

WSP Sverige AB
121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7
Tel: +46 10 7225000

wsp.com

UPPDRAGSNAMN
NVI och konnektivitetsanalys
Konradsberg

UPPDRAGSNUMMER
10307762

FÖRFATTARE
Erik Lagerin

DATUM
2020-11-06

Granskad av
Maria Enskog Maxson

KONTAKTPERSONER

Mattias Bovin
010 – 722 50 00
mattias.bovin@wsp.com

Erik Lagerin
010 – 721 11 86
erik.lagerin@wsp.com

DOKUMENTINFORMATION

Naturvärdesinventering och trädinventering i Konradsberg, Stockholms stad, Stockholms län

Följande personer har medverkat:

Erik Lagerin – Förstudie, naturvärdesinventering, bedömningar och rapportering.

Maria Enskog Maxson – Kvalitetsgranskning.

Samtliga foton i rapporten är tagna av Erik Lagerin, WSP om inte annat anges.

SAMMANFATTNING

WSP Sverige AB har på uppdrag av Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) utfört en naturvärdesinventering (NVI) och en trädinventering i ett område norr om Campus Konradsberg i Konradsbergsparken, Stockholms stad, Stockholms län. Syftet med en naturvärdesinventering är att identifiera och avgränsa de geografiska områden i landskapet som är av betydelse för biologisk mångfald samt att dokumentera och bedöma vilka naturvärden dessa områden har. Utöver detta identifieras och redovisas även skyddsvärda träd i området.

Inventeringarna baseras på tidigare underlag, bl.a. registrerade naturvärdesområden, spridningsnätverk och tidigare inventeringar utförda i området. Resultatet av förstudien tyder på att området inte har särskilt höga naturvärden, men att det är del av större ekologiska samband, t.ex. skyddsvärda trädmiljöer och spridningsområde för eklevande insekter.

Resultatet av fältinventeringarna visar att utredningsområdet generellt uppvisar låga naturvärden, med visst undantag från den nordöstra delen. De värden som förekommer inom utredningsområdet är främst knutna till skyddsvärda träd, bl.a. flera träd med utvecklade håligheter. Dessa kan vara värdefulla för bl.a. insekter, fåglar och fladdermöss. I den nordöstra delen av utredningsområdet växer även sju askar. Asken är ett trädslag som är starkt hotat i Sverige på grund av en sjukdom som riskerar att slå ut en stor del av landets population (Artfakta 2020).

Utredningsområdet är en del av en skyddsvärd trädmiljö och en värdetrakt för ekar (LST), samt ett känområde för ekar (Ekdatabasen) och ett ESBO-område. Således kan området vara värdefullt som del av ett större spridningssamband för eklevande arter, trots att stora delar av området uppvisar låga naturvärden ur ett lokalt perspektiv.

En tidigare inventering visade på förekomst av fladdermöss inom och i närheten av utredningsområdet. Vid inventeringstillfället var det låg aktivitet av fladdermöss i området, vilket gör det troligt att arterna endast var förbiflygande. Baserat på detta resultat, samt observationer av naturmiljön under naturvärdesinventeringen i fält, bedöms det som osannolikt att fladdermöss skulle ha kolonier inom utredningsområdet. Några vanliga arter skulle dock kunna jaga längs skogskanterna i utredningsområdet och över trädkronorna.

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	4
1 INLEDNING	6
1.1 METODIK OCH OMFATTNING	6
1.1.1 Naturvärdesinventering	6
1.1.2 Trädinventering	6
1.2 OMRÅDESBESKRIVNING	6
2 FÖRUTSÄTTNINGAR	7
2.1 REGISTRERADE NATURVÄRDEN	7
2.2 TIDIGARE UTREDNINGAR	11
2.2.1 Naturvärdesrapporter	11
2.2.2 Fladdermusutredningar	14
2.3 TIDIGARE FYND AV NATURVÅRDSARTER	14
2.3.1 Skyddsklassade fynd	15
3 RESULTAT	15
3.1 NATURVÄRDESOBJEKT	15
3.2 FYND AV NATURVÅRDSARTER	21
3.3 TRÄDINVENTERING	21
4 SAMLAD BEDÖMNING	25
5 REFERENSER	26

BILAGOR

1. Metodik NVI

1 INLEDNING

WSP Sverige AB har på uppdrag av Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) utfört en naturvärdesinventering (NVI) och en trädinventering i Konradsberg, Stockholms stad, Stockholms län. Inventeringarna i fält genomfördes den 28 augusti 2020 av Erik Lagerin.

Syftet med en naturvärdesinventering är att identifiera och avgränsa de geografiska områden i landskapet som är av betydelse för biologisk mångfald samt att dokumentera och bedöma vilka naturvärden dessa områden har. Identifierade områden och sammanställning av befintlig information redovisas i rapporten. Utöver detta identifieras och redovisas även skyddsvärda träd i området.

1.1 METODIK OCH OMFATTNING

1.1.1 Naturvärdesinventering

Naturvärdesinventeringen är gjord enligt metoden beskriven i SIS standard (SIS 199000:2014a och b) med tilläggen Naturvärdesklass 4 (*Visst naturvärde*), värdeelement och detaljerad redovisning av artförekomst. Metodiken som använts beskrivs mer ingående i Bilaga 1. Denna inventering redovisar även förekomst av värdefulla träd enligt Naturvårdsverkets definition av särskilt skyddsvärda träd (Naturvårdsverket 2012), samt träd med identifierade naturvärden.

Naturinventeringen och naturvärdesbedömningen omfattade:

- Inventering av befintlig information rörande riksintressen, Natura 2000-områden, områdets eventuella skyddsvärda biotoper, naturvårdsarter, naturreservat, nyckelbiotoper, m.m. Denna information har bland annat hämtats in från Länsstyrelsen i Stockholms län, ArtDatabanken, Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen.
- En naturvärdesinventering i fält på detaljnivå 2: Fält medel (genomförd 28 augusti 2020). Inventeringen inkluderade systematisk naturvärdesbedömning samt klassificering av områden med avseende på naturvärden som identifierats vid fältbesöket. I uppdraget kartlades även påträffade naturvårdsarter.

1.1.2 Trädinventering

Trädinventeringen redovisar förekomst av värdefulla träd enligt Naturvårdsverkets definition av särskilt skyddsvärda träd (Naturvårdsverket 2012), samt förekomst av övriga träd som bedöms ha naturvärden såsom bohål för fåglar eller förekomst av naturvårdsarter.

Med ett särskilt skyddsvärt träd avses:

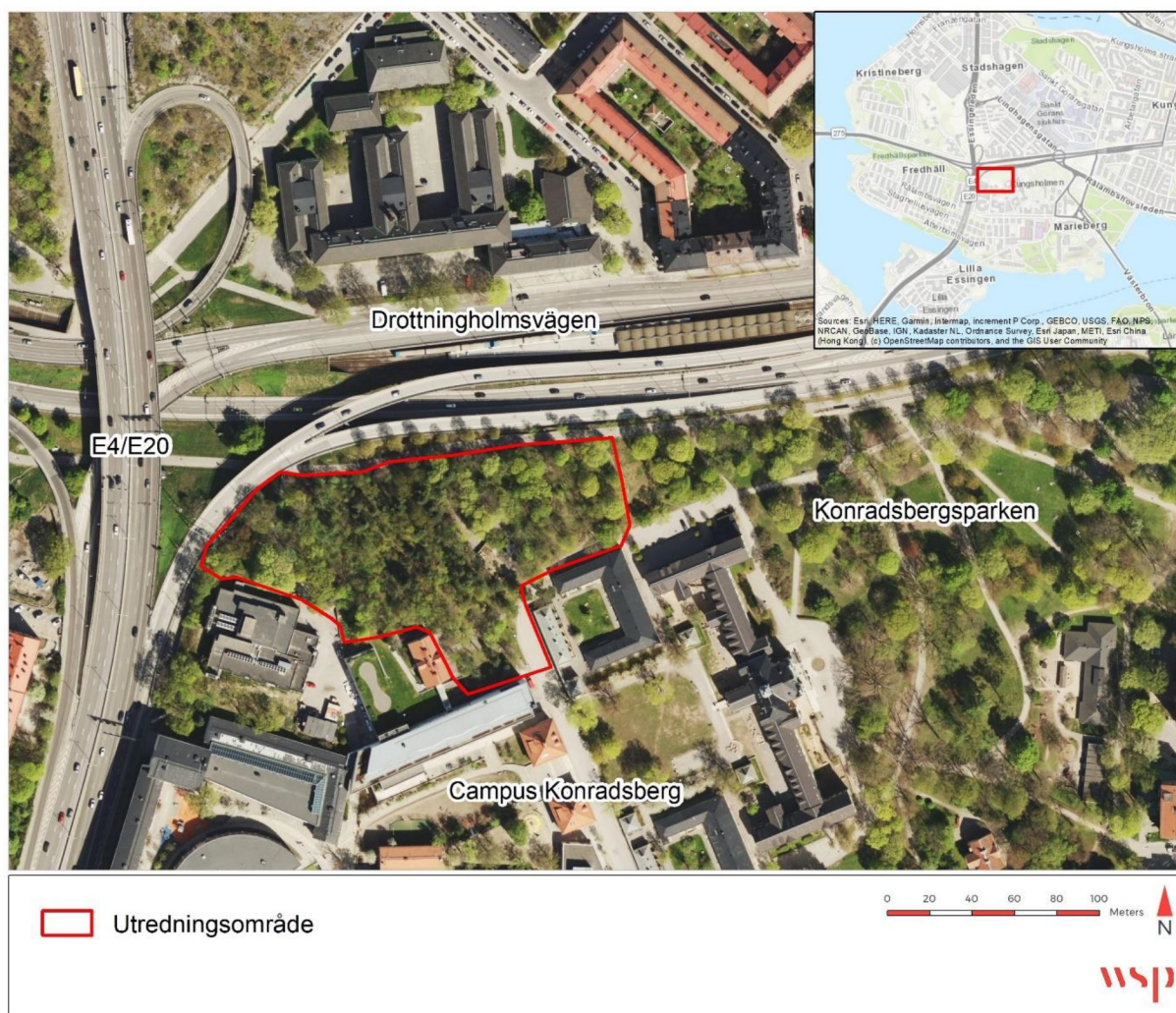
- Jätteträd; träd grövre än 1 meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd
- Mycket gamla träd; gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år
- Grova hålträd; träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hålighet i huvudstam

1.2 OMRÅDESBESKRIVNING

Naturvärdesinventeringen har avgränsats geografiskt till ett område i Konradsbergsparken, Stockholms stad, Stockholms län (Figur 1).

Utredningsområdet är ca 1,4 ha stort och utgörs främst av lövdominerad blandskog i norra delen, samt hårdgjorda ytor och parkmiljö nära befintlig bebyggelse i södra delen. Området angränsar

Drottningholmsvägen i norr, väg E4/E20 i väst, Campus Konradsberg i syd och resterande delar av Konradsbergsparken i öst.

Figur 1. Översiktskarta över utredningsområdet. Ortofoto erhållet av Stockholms stad (2016).

2 FÖRUTSÄTTNINGAR

2.1 REGISTRERADE NATURVÄRDEN

Hela utredningsområdet ingår i en skyddsvärd trädmiljö utpekad av Länsstyrelsen, som omfattar Konradsbergsparken och Campus Konradsberg (Figur 2). Inom detta område har Länsstyrelsen noterat elva skyddsvärda träd (sex ekar, tre popplar, en alm och en lönn), men inga av dem står inom utredningsområdet. Enligt Länsstyrelsen har den skyddsvärda trädmiljön även ca 20–25 efterträdare, dvs. nästa generations skyddsvärda träd, som ännu inte har blivit tillräckligt stora eller gamla för att klassas som skyddsvärda (Länsstyrelsens webbGIS 2020).

Figur 2. Utredningsområdet i förhållande till Länsstyrelsens skyddsvärda trädmiljöer, samt utpekade skyddsvärda träd. Ortofoto erhållet av Stockholms stad (2016).

Utredningsområdet omfattas även av en värdetrakt för ekar utpekad av länsstyrelsen (Södertälje–Gröndal. Figur 3). En värdetrakt är ett landskapsavsnitt med hög koncentration av olika naturvärden, t.ex. värdekärnor, förekomster av hotade arter och viktiga spridningssamband. Avgränsningen av värdetrakterna för ekmiljöer är baserad på hög förekomst av livsmiljöer för eklevande arter, som även ligger tillräckligt nära varandra för att arterna ska kunna sprida sig mellan olika livsmiljöer. Inom värdetrakten Södertälje–Gröndal förekommer 1919 registrerade skyddsvärda ekar och 721 formellt skyddade områden (Länsstyrelsen Stockholm 2020).

Figur 3. Utredningsområdet i förhållande till Länsstyrelsens värdetrakter för ädellövsskog. Figuren visar del av den värdetrakt som benämns/sträcker sig mellan Södertälje–Gröndal. Ortofoto erhållet av Stockholms stad (2016).

Utredningsområdet omfattas även av ett kärnområde för ek enligt Stockholms stads Ekdatabas (Johanneslund, Traneberg, Kristineberg. Figur 4). Ek är ett av de trädslag i Sverige som har flest rödlistade arter knutna till sig (ca 400 arter inom olika organismgrupper) och många av de viktigaste ekmiljöerna i landet finns i Stockholms län. Flera av dessa miljöer i Stockholms stad är koncentrerade inom s.k. kärnområden, som har betydelse för eklevande arter både ur ett regionalt och nationellt perspektiv. Dessa områden är även sammanlänkade av "trakter", dvs. mer storskaliga spridningsområden för eklevande arter i landskapet (Greensway AB 2018).

Figur 4. Utredningsområdet i förhållande till områden utpekade i Stockholms stads Ekdatas. Ortofoto erhållet av Stockholms stad (2016).

Stockholms stad har kartlagt ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO) inom Stockholm, dvs. områden som har viktiga funktioner för att bevara biologisk mångfald i staden. Ett ESBO-område kan t.ex. vara ett område med en särskilt rik förekomst av skyddsvärda arter, eller ett viktigt spridningsområde för många olika arter (Stockholms stad 2014).

Utredningsområdet ingår i en ekologiskt särskilt betydelsefull livsmiljö för skyddsvärda arter (Kungsholmen, Rålambshovsparken, västra – Lärarhögskolan. Figur 5) som bedöms vara gynnsamt för flera skyddsvärda arter inom olika organismgrupper, bl.a. igelkott, kungsfågel och tallticka.

Figur 5. Utredningsområdet i förhållande till ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO) utpekade av Stockholms stad. Ortofoto erhållet av Stockholms stad (2016).

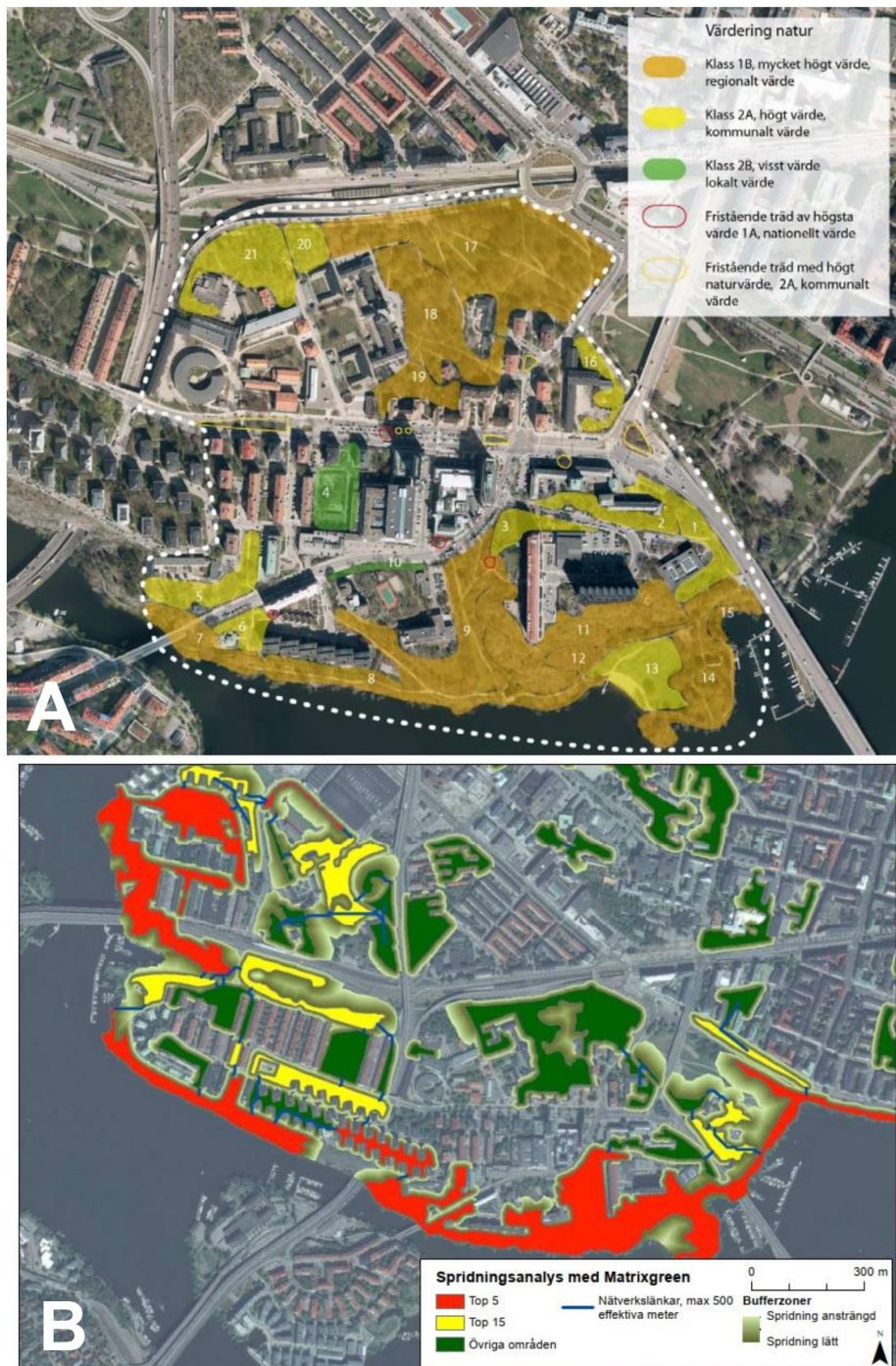
2.2 TIDIGARE UTREDNINGAR

2.2.1 Naturvärdesrapporter

Ekologigruppen har tidigare genomfört en naturvärdesinventering och en spridningsanalys för ädellövsmiljöer i Mariebergssområdet, vilket inkluderade hela Konradsbergsparken (Ekologigruppen 2014a, Figur 6A). Naturvärdesinventeringen är inte gjord enligt SIS-standard, men bedömningarna utgår från naturtypernas areal och känslighet, förekomst av värdearter och viktiga strukturer/funktioner, samt grön infrastruktur och ekologiska samband.

Mariebergssområdets högsta värden bedömdes vara knutna till områdets stränder, branter och berg, samt till de gamla ädellövträden i Konradsbergsparken och Mariebergsparken (Ekologigruppen 2014a). Naturtypen i västra delen av Konradsbergsparken (dvs. inventeringsområdet i denna studie) beskrevs som naturmark med ädellövskog och blandskog, soliga gläntor och delvis igenvuxna områden. Området bedömdes ha höga kommunala värden, dvs. hysa en rik biologisk mångfald eller vara ovanligt ur ett kommunalt perspektiv.

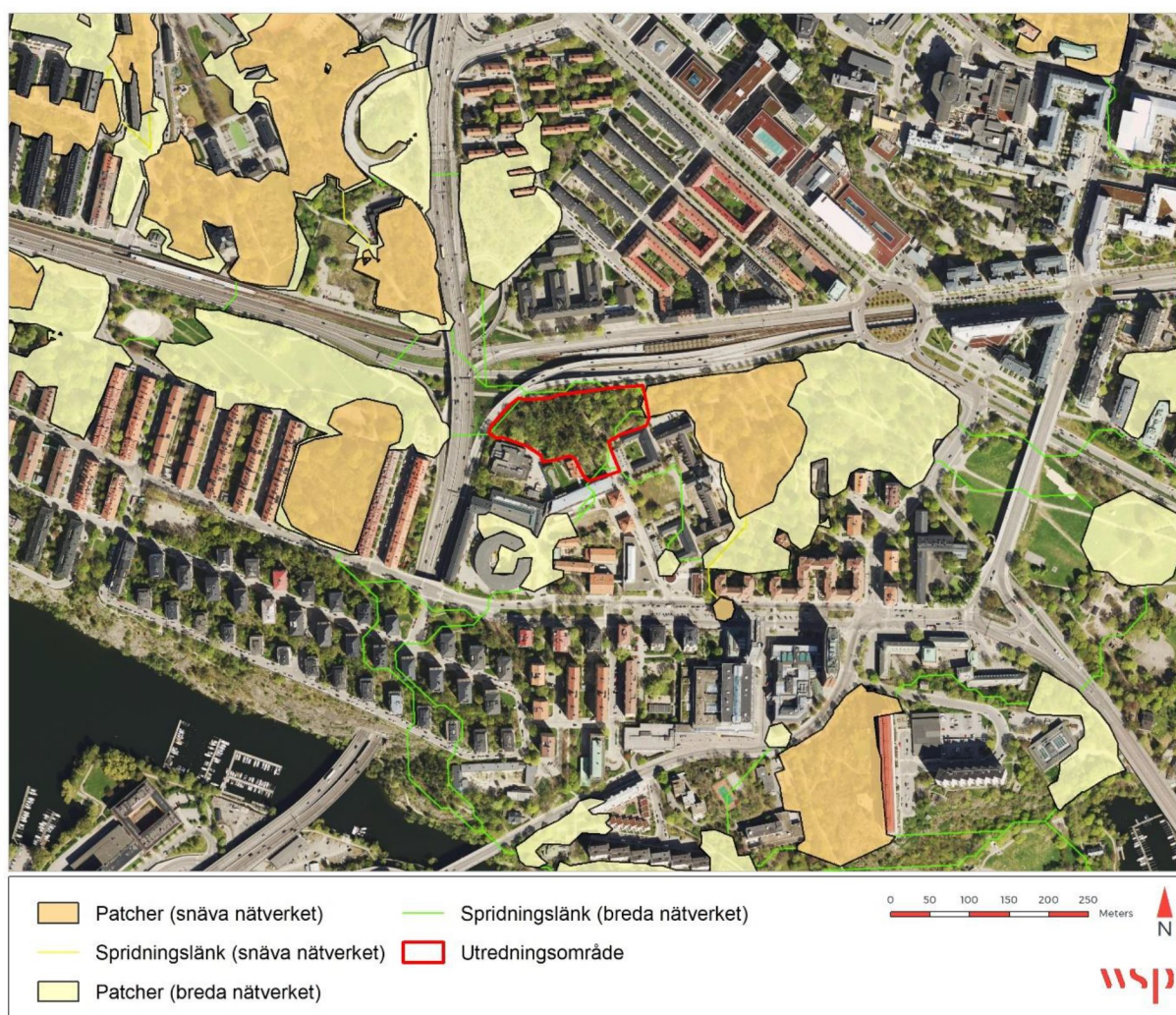
I spridningsanalysen identifierades ekologiska samband för arter som lever i ädellövskog (Figur 6B). Analysen visade att spridningsmöjligheterna för sådana arter är bättre österut i Konradsbergsparken och ansträngd i den del av parken som omfattas av utredningsområdet.

Figur 6. Resultatet av en naturvärdesinventering (A) och en spridningsanalys (B) i Mariebergområdet (Ekologigruppen 2014a). Aktuellt utredningsområde är beläget i område 21 i Figur A.

Calluna AB har tidigare genomfört en kartläggning och analys av ekosystemtjänster i Stockholms stad, där en av ekosystemtjänsterna var biologisk mångfald (Calluna 2015). Ett av de ekologiska spridningsnätverken som karterades berör arter som lever i ädellövskog. Nätverket innehåller livsmiljöområden (patcher), dvs. områden där berörda fokusarter kan reproducera sig, samt spridningslänkar som illustrerar hur arterna kan sprida sig mellan livsmiljöområden. Nätverket är uppdelat i ett "snävt" och ett "brett" nätverk. Det snäva nätverket är en starkare koncentration av viktiga element som utgör livsmiljöer och spridningssamband för berörda arter, medan det breda nätverket är större och mer övergripande. T.ex. innehåller livsmiljöerna i det snäva nätverket endast hålträd, medan det breda nätverket omfattar alla skyddsvärda träd.

Utredningsområdet ingår inte i någon patch, men är beläget mellan olika patcher i nätverket (Figur 7). Flera spridningslänkar i det breda nätverket går längs gränserna av utredningsområdet.

Figur 7. Utredningsområdet i förhållande till ekologiskt spridningsnätverk för ädellövskog (Calluna 2015). Ortofoto erhållet av Stockholms stad (2016).

2.2.2 Fladdermusutredningar

En fladdermusinventering, som inkluderade det berörda utredningsområdet, har tidigare genomförts i Marieberg, Fredhäll och Kristineberg (Ecocom 2013, Figur 8). I berört område detekterades dvärgpipistrell och större brunfladdermus, vilka är vanliga arter i Stockholmsområdet. Utredningsområdet uppvisade låg aktivitet av fladdermöss överlag, jämfört med övriga delar av Marieberg, Fredhäll och Kristineberg där fler arter spelades in och antalet inspelningar var högre.

Figur 8. Ungefärlig avgränsning av fladdermusinventeringen i Marieberg, Fredhäll och Kristineberg (Ecocom 2013) i förhållande till utredningsområdet. Ortofoto erhållet av Stockholms stad (2016).

2.3 TIDIGARE FYND AV NATURVÅRDSARTER

Naturvårdsart är ett samlingsbegrepp för skyddade arter, fridlysta arter, rödlistade arter, ansvarsarter och signalarter. Dessa indikerar att ett område har högt naturvärde eller i sig självt är av särskild betydelse för biologisk mångfald. För mer information om naturvårdsarter, se Bilaga 1.

En utsökning av naturvårdsarter genomfördes i Artportalen den 25 augusti 2020 för rapporteringsperioden 2000–2020. Följande naturvårdsarter har rapporterats inom området:

Däggdjur

- Dvärgpipistrell (fridlyst, ett fynd 2013, NV-objekt 2)
- Större brunfladdermus (fridlyst, ett fynd 2013, NV-objekt 2)

Fåglar

- Svartvit flugsnappare (rödlistad – NT, fem fynd 2020)

Svampar

- Tallticka (rödlistad – NT, tre fynd 2014)

2.3.1 Skyddsklassade fynd

En utsökning av dolda artfynd och fynd av skyddsklassade arter genomfördes den 26 augusti 2020 för rapporteringsperioden 2000–2020. Dolda artfynd är fynd som rapportören valt att inte publicera öppet i Artportalen. Bland skyddsklassade arter återfinns speciellt de arter som är extremt sällsynta och samtidigt störningskänsliga. Sökningen omfattade inventeringsområdet, samt en utökad buffertzona ca 100 meter från områdesgränsen.

Resultaten av sökningen uppvisade inga observationer av skyddsklassade arter inom utredningsområdet.

3 RESULTAT

Resultatet av inventeringarna redovisas nedan i tre delar:

- 3.1 Naturvärdesobjekt (fyra objekt)
- 3.2 Fynd av naturvårdsarter (tre arter)
- 3.3 Trädinventering (tolv träd)

3.1 NATURVÄRDESOBJEKT

Totalt identifierades fyra naturvärdesobjekt inom inventeringsområdet (Figur 9). Naturvärdesobjekten beskrivs i detalj nedan. Objekten är klassade efter hur värdefulla de bedöms vara för biologisk mångfald (se Bilaga 1). Det högst klassade objektet fick *klass 3 – påtagligt naturvärde* (objekt nr 1), och tre objekt fick *klass 4 – visst naturvärde* (objekt nr 2–4). Stora delar av området har lågt naturvärde, det vill säga har inte nått upp till *klass 4 - visst naturvärde* enligt SIS-standard. Bland dessa områden återfinns främst hårdgjorda ytor, klippta gräsmattor och trivial, bitvis tätbevuxen blandskog.

Figur 9. Identifierade naturvärdesobjekt och naturvårdsarter inom inventeringsområdet (numrerade med ID-nummer). Ortofoto erhållet av Stockholms stad (2016).

Objekt 1: Ädellövskog med hålträd**Naturvärdesklass 3 - Påtagligt naturvärde**

Naturvärden: Flera hålträd, några med mulm. Inslag av stående död ved. Vuxna askar. Bärande buskar.

Beskrivning: Ädellövskog med lönn, alm och ask, samt enstaka ek, björk, asp och hästkastanj. En äldre tall med påväxt av talltickor står i objektets sydvästra hörn. Det finns ett visst inslag av stående död ved med insektshål och hackspår från fåglar. Skogen har även viss olikåldrighet och flera träd har håligheter, några med synlig mulm. Sju vuxna askar växer i området, varav en är grov och en har håligheter. Buskskiktet består främst av sly från lönn, ask och alm, samt rönn, enstaka oxbär och rikligt med hagtorn. Fältskiktet är trivialt och bitvis högvuxet, med bl.a. gökärt, snärjmåra, humleblomster och brännässlor. Objektets värden är främst knutna till träden och bedöms hysa värden för fåglar och insekter, samt som potentiellt jakt- och koloniområde för fladdermöss. Påtagligt biotopvärde, lågt artvärde.

Naturvårdsarter: Ask (rödlistad – EN), tallticka (rödlistad – NT)

Objekt 2: Kuperad blandskog**Naturvärdesklass 4 – Visst naturvärde**

Naturvärden: Kuperat. Olikåldrigt. Inslag av stående död ved.

Beskrivning: Kuperad, olikåldrig blandskog som främst består av tall och lönn. Skogen har även inslag av björk, gran och enstaka äldre tallar. Flera torrakor av tall förekommer, med kal stam, insektshål och hackhål. En tall har tre små bohål. Objektet har ett glest buskskikt med främst sly av alm och ask, samt ett trivialt fålskikt med bl.a. humleblomster, brännässlor och liljekonvalj. Objektets värden är främst knutna till torrakororna. Det bedöms ha vissa värden för insekter och fåglar, samt som potentiell jaktmiljö för fladdermöss. Två vanliga fladdermusarter hördes i detta område under Ecocom's inventering år 2013. Vist biotopvärde, lågt artvärde.

Naturvårdsarter: Dvärgpipistrell (fridlyst, tidigare fynd), Större brunfladdermus (fridlyst, tidigare fynd)

Objekt 3: Blandskog med bärbuskar**Naturvärdesklass 4 – Visst naturvärde**

Naturvärden: Kuperat. Bärande buskar. Visst inslag av klen död ved.

Beskrivning: Kuperad blandskog med främst tall, lönn, ek och asp, samt enstaka äldre granar. Skogen är relativt ung och likåldrig. Det finns även ett visst inslag av klen död ved (stående och liggande). Buskskiktet har rikligt med bärande buskar; rönn, nypon, skogstry och oxbär, samt sly från asp, ek och ask. I fältskiktet växer bl.a. blåbär, örnbräken, stensöta, humleblomster, liljekonvalj och kärleksört. Objektet bedöms ha vissa värden för fåglar. Visst biotopvärde och lågt artvärde.

Naturvårdsarter: Inga vid inventeringstillfället

Objekt 4: Brynmiljö**Naturvärdesklass 4 – Visst naturvärde**

Naturvärden: Öppna brynmiljöer. Inslag av död ved.

Beskrivning: Brynmiljö med lövdominerad blandskog med främst ek och lönn, samt inslag av tall, asp och enstaka ung gran. En grov ek står i västra hörnet, nära motorvägen. Större delen av objektet är glest bevuxen, men tätare skog förekommer i sydöst. Objektet har enstaka inslag av stående och liggande död ved. I buskskiktet förekommer sly av ask, ek och asp. Fältskiktet är trivialt, med bl.a. rödklöver, humleblomster och snärjmåra. I sydvästra delen observerades rävticka (signalart) på en klen högstubbe. Visst biotopvärde, lågt artvärde.

Naturvårdsarter: Rävticka (signalart)

3.2 FYND AV NATURVÅRDSARTER

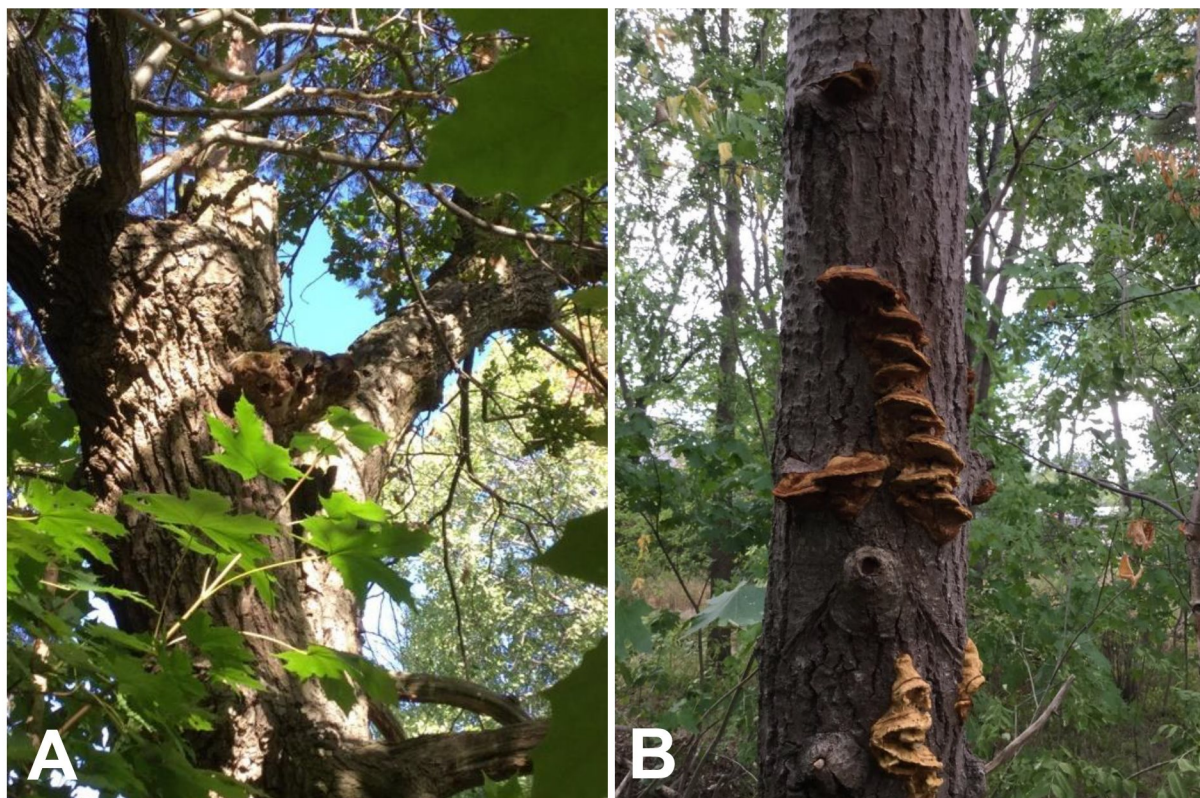
Totalt observerades fyra naturvårdsarter inom inventeringsområdet (Figur 9). Samtliga arter listas nedan:

Kärlväxter

- Ask (rödlistad – EN, sju fynd, NV-objekt 1)

Svampar

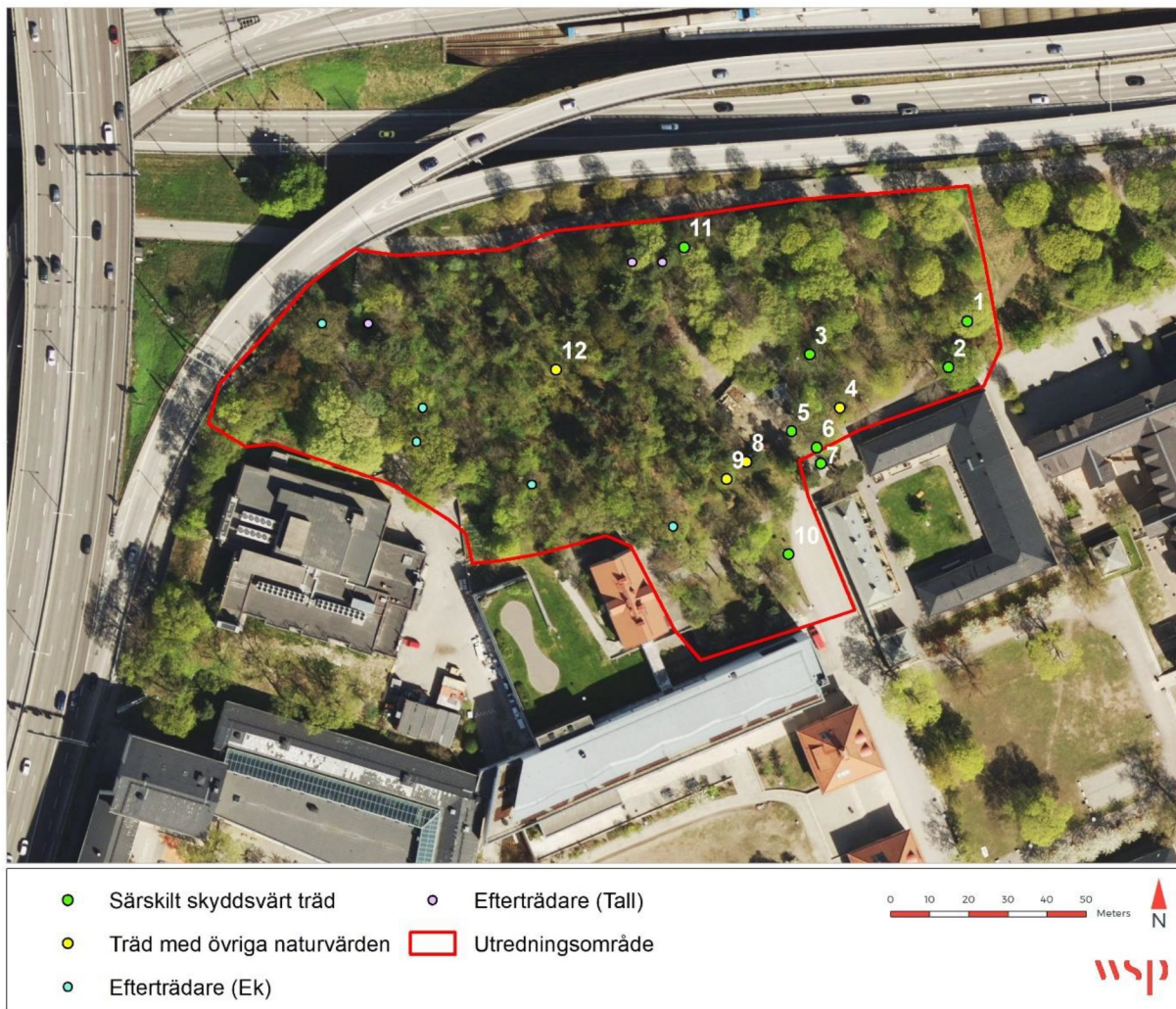
- Ekticka (rödlistad – NT)
- Råvticka (signalart, NV-objekt 4)
- Tallticka (rödlistad – NT, fem fynd, NV-objekt 1)

Figur 10. Två av naturvårdsarterna som observerades i området: A) Ekticka (rödlistad – NT), B) Råvticka (signalart).

3.3 TRÄDINVENTERING

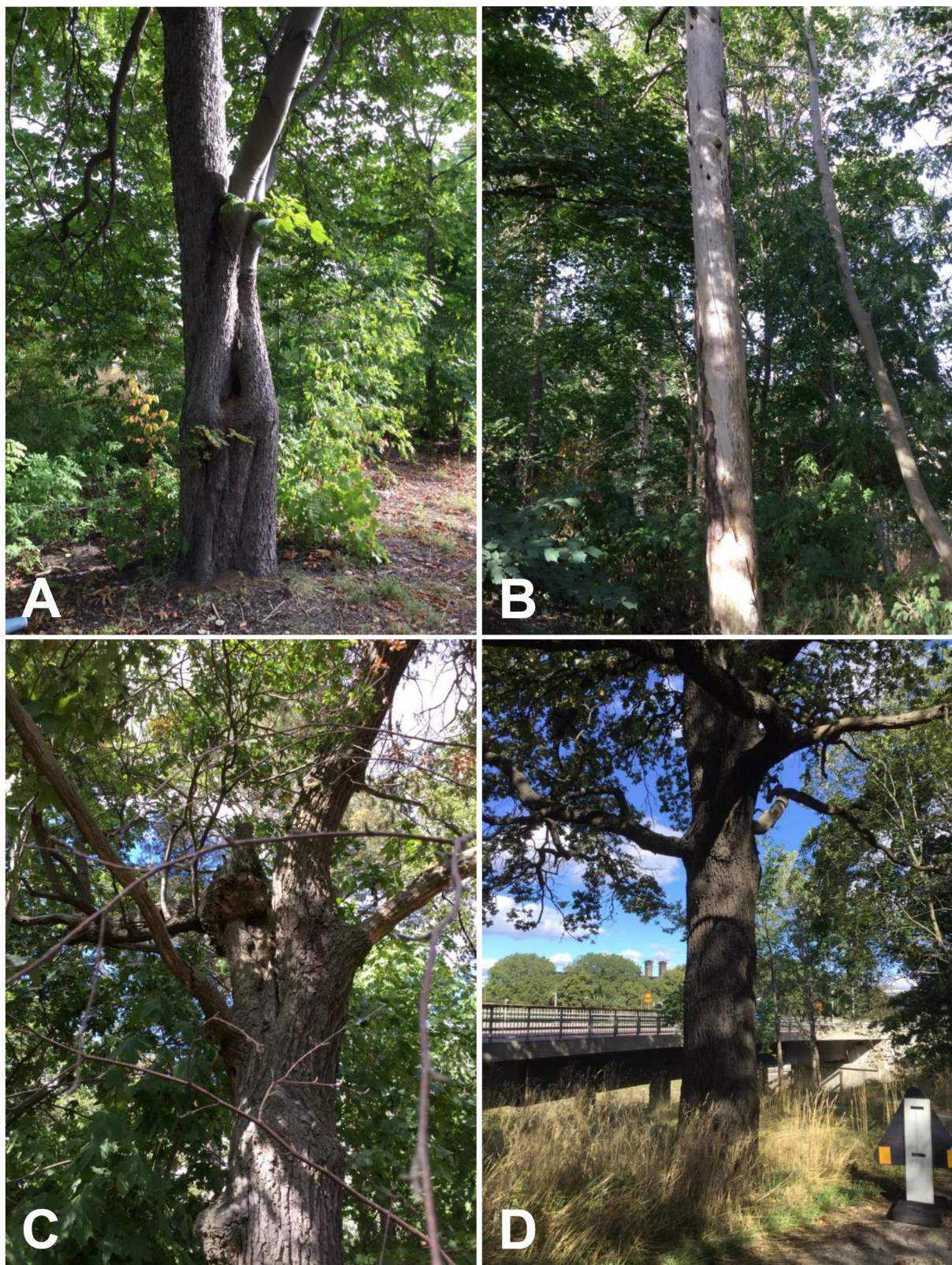
Totalt identifierades tolv värdefulla träd inom utredningsområdet (Figur 11, Tabell 1). Åtta av dessa är särskilt skyddsvärda träd enligt Naturvårdsverkets definition och resterande fyra träd har övriga naturvärden (Figur 12A–C). Utöver dessa påträffades även åtta efterträdare till skyddsvärda träd; tre tallar med en stamdiameter mellan 50–69 cm och fem ekar med en stamdiameter mellan 50–79 cm (Figur 12D).

Figur 11. Identifierade värdefulla träd inom utredningsområdet (numrerade), samt efterträdare. Ortofoto erhållet av Stockholms stad (2016).

Tabell 1. Identifierade värdefulla träd inom utredningsområdet.

Träd-ID	Art	DBH (cm)	Särskilt skyddsvärt	Hålighet	NV-arter	Kommentar
1	Lönn	64	X	X (med mulm)		
2	Hästkastanj	66	X	X (med mulm)		Stor hålighet med mycket mulm
3	Ask	44	X	X (med mulm)	Ask (Rödlistad – EN)	Flera håligheter pga. två stammar som vuxit ihop igen
4	Lönn	17		X (med mulm)		
5	Asp	42	X	X		Bohåll för fåglar
6	Tall	47	X	X	Tallticka (Rödlistad – NT)	Bohåll för fåglar. Påväxt av fem talltickor.
7	Tall	60	X	X		Bohåll för fåglar
8	Ek	39		X	Ekticka (Rödlistad – NT)	Tre håligheter, varav ett stort bohåll.
9	Tall	39		X		Torraka med bohåll.
10	Ek	53	X	X (med mulm)		Stor hålighet från spricka i stam.
11	Tall	40	X	X		Torraka. Många insektshål och tre bohåll
12	Ek	41		X		Hålighet i gren. Mycket död ved i kronan och sprickor i barken.

Figur 12. Exempel på olika träd i området: A) grov hästkastanj med håligheter och mulm (Träd-ID 2), B) död tall med bohål (Träd-ID 11), C) ek med bohål och påväxt av ekticka (Träd-ID 8), D) ek som är en efterträdare, dvs. nästa generations skyddsvärda träd.

4 SAMLAD BEDÖMNING

I dagsläget uppvisar utredningsområdet generellt låga naturvärden, med undantag från den nordöstra delen (objekt 1) som bedömdes ha påtagligt naturvärde. Objektets naturvärden är främst knutna till träden som förekommer där, vilket inkluderar flera hålträd. Dessa kan vara värdefulla för bl.a. för fåglar och fladdermöss. Flera av hålträden i objekt 1 har även mulm, dvs. organiskt material som bildas inuti hålen av död ved, exkrementer och rester av döda djur. Detta ger värden för många olika insekter som lever i mulmen, t.ex. skalbaggar, flugor och klokrypare. Inom objekt 1 växer även sju fullvuxna askar. Asken är starkt hotad i Sverige på grund av askskottsjukan, en sjukdom som riskerar att slå ut en stor del av landets population (Artfakta 2020). Då en fortsatt kraftig minskning av populationen förväntas framöver bör vuxna friska askar bevaras (Artfakta 2020). Askarna i objekt 1 uppvisade inga tecken på askskottsjukan vid inventeringstillfället.

Objekt 2–4 bedömdes ha visst naturvärde då faktorer som kuperad mark, inslag av död ved, bärande buskar och olikåldrighet ger värden för bl.a. fåglar och insekter. Inget av objekten uppvisade dock tillräckligt höga värden för att nå upp till högre klassning. Inom hela utredningsområdet förekommer dock spridda värden i form av skyddsvärda träd med håligheter. Dessa träd skapar förutsättningar för olika arter inom flera organismgrupper, t.ex. svampar, lavar, fåglar, insekter och fladdermöss. Efterträda till skyddsvärda träd inom utredningsområdet kan även höja områdets naturvärden på sikt, när deras stammar har blivit grövre eller utvecklat håligheter.

Under Ecocoms inventering år 2013 noterades större brunfladdermus och dvärgpipistrell i utredningsområdet. Vid inventeringstillfället var det låg aktivitet av fladdermöss i området, vilket gör det troligt att arterna endast var förbiflygande. Då flera andra områden i Marieberg–Fredhäll–Kristineberg uppvisade högre aktivitet av fladdermöss går det dock inte att utesluta att utredningsområdet nyttjas av fladdermöss idag.

Den låga aktiviteten av fladdermöss som noterades under Ecocoms inventering tyder dock på att utredningsområdet inte är lika värdefullt för fladdermöss som övriga naturområden i Marieberg–Fredhäll–Kristineberg. Baserat på detta resultat, samt observationer av naturmiljön i fält, bedöms det som osannolikt att fladdermöss skulle ha kolonier inom utredningsområdet. Några vanliga arter skulle dock kunna jaga längs skogskanterna i utredningsområdet och över trädkronorna. För att kunna säkerställa om fladdermöss förekommer i området idag kan en fördjupad fladdermusinventering genomföras. Alla fladdermöss är fridlysta i Sverige enligt 4 § artskyddsförordningen. Det innebär bland annat att det är förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser.

Utredningsområdet är en del av en skyddsvärd trädmiljö och en värdetrakt för ekar (LST), samt ett känområde för ekar (Ekdatabasen) och ett ESBO-område. Således kan området vara värdefullt som del av ett större spridningssamband för eklevande arter, trots att stora delar av området uppvisar låga naturvärden ur ett lokalt perspektiv.

5 REFERENSER

Litteratur

- Calluna AB. 2015. *Kartläggning och analys av ekosystemtjänster i Stockholms stad*.
- Ecocom AB. 2013. *Inventering av fladdermöss vid Marieberg, Fredhäll och Kristineberg, Stockholms län 2013*.
- Ekologigruppen AB. 2018. *PM Hornsberg – Förutsättningar för fladdermusmiljöer i berörda träd*.
- Ekologigruppen AB. 2014 (A). *Marieberg Natur och Ekologi – Naturvärden och ekologiska spridningssamband*.
- Ekologigruppen AB. 2014 (B). *Värdefulla ekmiljöer och andra naturvärden kring Kristinebergs slott*.
- Greensway AB, Stockholms stad. 2018. *Stockholm Stads Ekdatabas: Uppdatering och komplettering*.
- Länsstyrelsen Stockholm. 2020. *Remiss av Naturvårdsstrategi för skyddsvärda ekar och ekmiljöer i Stockholms län*.
- Naturvårdsverket. 2012. *Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd – mål och åtgärder 2012–2016*.
- SIS. 2014: *Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning*. SVENSK STANDARD SS 199000:2014.
- SIS. 2014: *Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Komplement till SS 199000*. Teknisk Rapport. SIS-TR 199001:2014.
- SLU Artdatabanken. 2020. *Rödlistade arter i Sverige 2020*. SLU, Uppsala
- Stockholms stad. 2014. *Stockholms ekologiska infrastruktur – Bakgrund och beskrivning av databas och karta*.

Webbsidor

- Artfakta, SLU Artdatabanken. Information hämtad 2020-09-08.
<https://artfakta.se>
- Artportalen. Information hämtad 2020-08-25.
www.artportalen.se
- Länsstyrelsen Stockholm, webbGIS. Information hämtad 2020-08-25.
<https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/>
- Skogens pärlor, Skogsstyrelsen. Information hämtad 2020-08-25.
<https://www.skogsstyrelsen.se/skogens-parlor/>
- Skyddad Natur, Naturvårdsverket. Information hämtad 2020-08-25.
<http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

VI ÄR WSP

WSP är ett av världens ledande analys- och teknikkonsultföretag. Vi verkar på våra lokala marknader med stöd av global expertis. Som tekniska experter och strategiska rådgivare har vi tillgång till ingenjörer, tekniker, naturvetare, planerare, utredare och miljöspecialister liksom professionella projektörer, konstruktörer och projektledare. Vi erbjuder hållbara lösningar inom Hus & Industri, Transport & Infrastruktur och Miljö & Energi. Med drygt 48 000 medarbetare på 500 kontor i 40 länder medverkar vi till en hållbar samhällsutveckling. I Sverige har vi omkring 4 000 medarbetare. wsp.com

WSP Sverige AB

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7

T: +46 10 7225000
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
wsp.com